

Gullebarns vaggsånger

Text: Verner von Heidenstam

1. Spörj östan, spörj västan om tankarnas gång. Gullebarn, Gullebarn lilla! Skum är din faders säng och trång. Ovan susar där natten lång gräset på torvorna stilla. Allt hos mig som kärt honom vart, flätan, som hänger tung och svart över min tröjas knäppen; allt hos honom, min unge falk, pannans höjd och draget av skalk över den krökta läppen — allt som sökte vartannat fick bultande hjärta och röst och blick, sjönk i ditt liv förenat. O min son, min älskade son! Husvill kärlek, som mötte hån, fåfängt världen har stenat. Husvill kärlek, som själv jag begrät, går i blomma och skrider fram genom alla tider: han blev du, han blev evighet.

2. Mumla tumla humla. I ett tält, som sömmat blev av en regnvåt spindelväv, står i sina tärnors ring jungfru Nyckelpiga. När hon säger någonting, mysa de och tiga, skrapa fot och niga. Runt omkring vid varje strå ringa klockor himmelsblå och väl hundra myror små bakom stjälkarna stå vakt. Hör vad Nyckelpiga sagt!

— Mumla tumla humla. Väktar Lysmask hämta skall största humla, som går vall. Sadeln lyft ur stallets tak. Spänn med vana händer fjäderbuske och schabrak över ryggens ränder. Rid kring mina länder. Tag som hjälm en silvergrå puppas skal med silke på. Om du hör en vagga gå, stig på fönsterblecket böjd, lys dit in med lyktan höjd.

Mumla tumla humla. Var står hennes första bädd? Var ser hon sin vagga redd, hon, den lilla, vilkens famn Gullebarn blott vinner, hon som får hans liv, hans namn? Om du henne finner, vänd så snabbt du hinner. Svinga luren till din mund. När den hörs i morgonstund, då, min vakt, gnid bort din blund, linda armen fast omkring varje klockas stjälk och ring!

3. Sikta sikta gullkorn. Månget korn är ej av gull. Det tar siktens galler. Men det andra faller. Snart är halva skäppan full. Vem skall få min skäppa? Gullkorn males ej i kvarn, men jag har en täppa: täppan heter Gullebarn.

Sikta sikta gullkorn. När min sådd får spira, skola milt och månbehlänst drömmens döttrar fira kring vart ax sin altartjänst. Snart i lövet stinger dock en knekt med piken fälld. På hans höjda finger fladdrar gult en stjärnas eld.

Sikta sikta gullkorn. Lurvig skakar lejonhud över hästens manke, stjärnan är en tanke. Knekten är ett sändebud. Men ur barmen rycka drömmens döttrar strax det spjut, som hans händer trycka genom deras slöjas knut.

Sikta sikta gullkorn. Deras kläder blöda. Tankespjutens mjuka trä böja till de röda lyror på sitt späda knä. Stjärnans långa strimma spinna de till lyrans garn och var livets timma spela de för Gullebarn.

4. Såg östan, såg västan det sjumila slott som ingen bebor och bevakar? Där brummar regnet fradgande grått ur rännornas rostiga drakar. Nu, flöjel, vänd dig med vinden och hör vad rännorna sjunga, när dagen dör. — Huhu! svarar flöjeln och jakar.

En dotter av jorden kom lustigt hit opp. Med tegel lastad var båten. Hon murade huset från grund till topp och löjena stredo med gråten. Vid taffeln satt dockan med purpur i hyn. Vart endaste ägg var ett sockergryn. — Gott bord! sade dockan belåten.

Men dockan fick sitta och spisa sig mätt. Och myrten bars till gemaket. Vår drottning steg till öppnad spinett med ögat undrande vaket. På locket lekte i blommande vår herdinnor och herdar bland betande får. — Förstår! sade storken på taket. Sen dess stå de tomma trappor och rum. Om tvekande låset hon fattar, hon letar en stund bland minnena stum bland kappor och fjädrade hattar. Så bär hon det vackraste bort i ett fång. Av minnena väver hon Gullebarns sång. — Ett liv! svarar flöjeln och skrattar.

5. Högt på fallets ormbunkssnår solens kula sitter. Gullebarn med moder går över ljungens glitter. Gullebarn skall dristigt stå mitt på själva kulan. Klipp och klapp, tag träskor på, annars bränner sulan.

Solen är ett nystan blott som från överfulla spolar sina trådar fått. Det begynner rulla. Gullebarn, känn luftens drag. Sök ej fäste fatta. Garnets ända håller jag; stå blott kvar och skratta.

Vilda bli ditt nystans språng, gnistor stänka vida. Stubbar knäckas vägen lång utför fallets sida. Kvistar vitna där som ben efter jättetjurar. Hi! Det susar över sten, mumlar som i lurar.

Kolarns hund på risig brant vädrar skräm och murrar. Redan bakom jordens kant du i rymden snurrar. Var, min pilt, blev nu ditt skratt? Svartnar det för öga? Djupet är en stjärnklar natt och en natt det höga.

Apsaraserna i dans med sitt sönderryckta jungfrudok av månskensglans skrida vid sin lykta, födda ur ett moln av doft, när de gudafödde saligt vintergatans stoft i sin nektar strödde.

Alla söka de i ring, söka blott det samma, och en jord, ett underting, är var lyktas flamma. Men ditt nystan viner runt, faller, faller, faller mot en ö, där blott ett tunt töcken spänt sitt galler.

Ön är blå Elysium. På dess myrtenstränder trampar du de dödas rum, grips av deras händer. Var av dem vill leda dig, har sin egen lära. Hur sen livet styr din stig, följa de dig nära.

Krokbent, luden, brun och hes stapplar ur sitt käril gamle far Diogenes: — Halt, min unge fjärril! Du är yr och du är het; vatten finns i sanden. Bästa skopa som jag vet är den blotta handen.

Saladin står klädd i järn, väntar svart ditt möte. Var rubin som på en tjärn purpurrött ett flöte: — Fast till sådan liten fot de för stora målats, tag dock mina järnskor mot; dina träskor kolats.

Nu Sibyllan kallar sträv. Svavelångans täta skyar gulnat kåpans väv: — Snart skall klart du VETA, när ditt nystan genomrökt i min brunn fått falla, vad som luftens jungfrur sökt, vad vi söka alla.

Hör ur brunns svalg en röst: — Mången sökt med heta blickar i sitt eget bröst. Gosse, det vi leta, är det barn, som, en gång man, lyfter soln ur töcknen. Gullebarn, om du blev han, blev vår väg ur öknen!

Nu har tråden lupit ut. Jag är trött att vaka, nystar i en snabb minut sol och dig tillbaka. Re'n du klätt-rar från din dust storögd, varm och naken. Nej, godmorgon! Det blev ljust. Gullebarn är vaken.